Siemenlevintäisten kasvitautien määritykset

Evirassa kasvianalytiikkayksikön siemenjaoston laboratorio tekee tautimääritykset ja siementarkastusyksikkö antaa tulosten perusteella tarvittaessa peittaussuositukset ja –määräykset (liite 1).

Näytteet ja peittaaminen

Siemenlevintäisten kasvitautien määritykset tehdään aina virallisesta kauppaeräkohtaisesta näytteestä.

Jos näytteenottopöytäkirjaan on merkitty, että koko viljaerä aiotaan myydä viirutautiin ja/tai nokitauteihin tehoavalla peittausaineella (liite 2) peitattuna, voidaan kyseiset tautimääritykset jättää lain mukaisesti tekemättä. Siementen sertifioinnin yhteydessä tarkastetaan peittausmääräysten noudattaminen

Luomusiemen voidaan peitata siemenlevintäisiä kasvitauteja vastaan luomutuotantoon hyväksytyillä peittausvalmisteilla. Nokitauteihin tehoavia valmisteita ei ole hyväksytty luomutuotannossa. Jos luomusiemenessä esiintyy ohranlentonokea 1 % tai enemmän, on markkinointi sallittu ainoastaan tavanomaisena siemenenä, joka on peitattu ohranlentonokeen tehoavalla valmisteella. Siemenlainsäädännössä olevat siemenlevintäisten tautien laatuvaatimukset koskevat myös luomusiementä

Kasvitautien määrittäminen

Ohranlentonoki sekä ohranviirutauti ja siemenlevintäinen ohranverkkolaikku määritetään kaikista ohralajikkeista.

Kauranavonoki määritetään laboratoriossa kaikista lajikkeista kaikista perussiemenluokista (B1, B2 ja B3).

Hampulle, auringonkukalle ja pellavalle tehdään tautimääritys laboratoriossa kaikista lajikkeista ja siemenluokista.

Ohran, kauran, vehnän sekä öljy- ja kuitukasvien laatuvaatimukset on esitetty liitteessä 1. Vehnälle ei tällä hetkellä ole määrätty pakollisia tautimäärityksiä, mutta vehnän haisunokea ei saa esiintyä siementuotannossa.

Ohranviirutaudin määrityksen kesto on 7 - 9 vrk. Analyysiä ei voi aloittaa perjantaina. Ohranlentonokianalyysin kesto on vähintään kolme vuorokautta. Analyysiä ei voi aloittaa torstaina tai perjantaina, koska se vaatii peräkkäisiä päiviä.

Pellavan ja hampun tautimääritysten kesto on vähintään 7 vrk ja auringonkukan 9 vrk.

Lainsäädäntö

Maa- ja metsätalousministeriön asetus viljakasvien siemenkaupasta (16/13) ja Maa- ja metsätalousministeriön asetus öljy- ja kuitukasvien siemenkaupasta (111/00 ja muutetut asetukset).

Viranomaisen toiminnan tulee perustua laissa olevaan toimivaltaan ja viranomaistoiminnassa tulee tarkoin noudattaa lakia. Viranomaisohjeet eivät ole oikeudelliselta luonteeltaan muita viranomaisia tai toimijoita sitovia. Viime kädessä lainsäädännön soveltamista koskevat kysymykset ratkaisee tuomioistuin.

Tässä ohjeessa on sekä suoria lainauksia lainsäädännöstä että tulkintoja lainsäädännön soveltamisesta. Ohjeessa esitetyt tulkinnat ovat Eviran näkemyksiä siitä, miten lainsäädäntöä tulisi soveltaa.

Voimaantulo

Tämä ohje on voimassa 1.7.2014 alkaen toistaiseksi

Liitteet

Liite 1. Siemenerien laatuvaatimukset kasvitautien suhteen
Liite 2. Suomessa viljojen peittaukseen hyväksyttyjen valmisteiden tehot siemenlevintäisiin tauteihin.

Hanna Kortemaa
yksikönjohtaja

Ritva Vallivaara-Pasto
jaostopäällikkö

Tiedoksi

Siemenpakkaamot
Siemennäytteenottajat